

cecilia rabessová

vše
chno
je v
pohno
dě

host

cecilia rabessová
všechno je v pohodě

přeložila agáta hamari

cecilia rabessová

**vše
chno
je v
poho
dě**

brno 2024

Automatizovaná analýza textů nebo dat ve smyslu čl. 4
směrnice 2019/790/EU je bez souhlasu nositele práv zakázána.

Everything's Fine

Copyright © 2023 by Cecilia Rabess

All rights reserved, including the right to reproduce this book
or portions thereof in any form whatsoever.

Cover picture by ira_gord / Shutterstock.com

Translation © Agáta Hamari, 2024

Czech edition © Host — vydavatelství, s. r. o., 2024
(elektronické vydání)

ISBN 978-80-275-2208-8 (PDF)

ISBN 978-80-275-2209-5 (ePUB)

ISBN 978-80-275-2210-1 (MobiPocket)

Mé matce a její matce

**„Proboha!
Miluju Joshe!”**

Bezmocná

**„Láska není nikdy lepší
než milenec.”**

Toni Morrisonová,
Velmi modré oči

část první

1

Jessin první pracovní den, první den zbytku jejího života. Do výtahu a nahoru do dvacátého patra, kde se dveře s tichým *vžum* otevrou.

Celá budova je cítit po penězích.

Dostane malou cedulku se svým jménem vyraženým velkými písmeny: JESSICA JONESOVÁ, INVESTIČNÍ ANALYTIČKA. Potom přijde vzájemné představování s ostatními analytiky v týmu: je tam Brad a John a Rich a Tom, nebo je to možná Rich a Tom a Brad a John — a taky Josh, kterého si Jess pamatuje z vysoké.

„Jé,“ vyhrkne, „to seš ty!“

Zvedne kní oči od stolu — už má svoje pracovní místo, tváří se vytiženě a důležitě —, ale jeho výraz zůstane prázdný.

Loni spolu chodili na jeden předmět a Jess si na něj vzpomíná, protože byl úplně nesnesitelný.

„Jess?“ zkusí mu napovědět. „Ze školy?“

Josh zamrká.

„Měli jsme spolu jeden kurz?“ nedá se Jess. „Rozsudky Nejvyššího soudu?“

Josh se na ni jenom dál dívá a nic neříká. To má Jess něco na obličeji, nebo co?

„Se Smithsonem? Podzimní seme—“

„Já si tě pamatuju,“ řekne Josh. A pak se okamžitě otočí na židli zpátky ke stolu.

Bezva, pomyslí si Jess. Hezky jsme si pokecali.

Vyrazí pryč.

„Víš co?“ ozve se Josh a ani se neobrátil. „Já jsem věděl, že tě na tohle místo přijmou.“

Jess se zarazí. „Fakt?“

Josh přikývne — nebo aspoň jeho temeno. „S těmahle chlápky jsem pracoval, když jsem tady byl loni v létě na stáži. A promoval jsem na podzim, takže jsem tady už od ledna.“ Odmlčí se. „Ptali se mě na tebe.“

„Cos jim řekl?“

„Nic.“

„Cože? Proč jsi jim neřekl, jak jsem úžasná?“

„Protože,“ odpoví on a konečně se k ní otočí, „si tou tvojí úžasností nejsem tak úplně jistý.“

* * *

Jess Joshe poprvé potkala na podzim v jejich prvním ročníku. V listopadu 2008. Ten večer, kdy se oznamovaly výsledky prezidentských voleb. Kampus celý den vibroval energií. Psaly se dějiny. Okolo jedenácté byly výsledky známé a Jess se jako v mrákotách a celá bez sebe radostí vypotácěla na dvůr, kde už propuklo něco na způsob hudebního festivalu. Studenti se hrnuli ven do noci, jásali a objímali se. Auta troubila. Někdo euforicky zavýskl a kdesi v dálce táhle a pateticky vyhrával trombon.

Jess si připadala, jako by ji právě vystřelili z kanonu — mrkala do měsíčního světla, když vtom ji zastavil páreček reportérů ze školních novin. V tenhle historický okamžik sbírali ohlasy od studentů. *Našla bys si minutku, aby se s nimi podělila o svoje pocity, a nevadilo by jí, kdyby si ji vyfotili?* Jess řekla, že jasně, přestože ve vzduchu to jiskřilo a jí se chtělo brečet.

Reportér už měl nachystanou tužku. „Klidně můžeš začít.“
Co by asi tak mohla říct? Nedalo se to vyjádřit slovy.

„Já prostě... já jsem prostě... kurva nadšená! Fakt se mi to nezdá? A teď do sebe nejspíš kopnu tak třicet panáků — ne, padesát! Ať je to víc vlastenecký!“

Reportér zvedl oči od maličkého zápisníku. „Konec citace?“

„Počkat, to ne! To tam nepiš!“

„Tak co chceš říct?“

Jess se nad tím zamyslela, sebrala se. Představila si, jak si její slova čte její táta. Její táta, se kterým mluvila jenom před pár hodinami a jehož reakcí na první odhady — Ohio a Florida byly pro Obamu zlomové — bylo nalít si další colu a pronést: „No, Jessie, to mě teda podrž.“

Začala znovu. „Dnes na sobě cítím tíhu historie. To, že jsem mohla hodit svůj první volební lístek prvnímu černošskému prezidentovi našeho národa, je úžasné privilegium. Privilegium, které moji zotročení předkové neměli. Stojí za mnou tak obrovská síla a tak obrovské oběti a já jsem v sobě nikdy neměla tolik pokory ani naděje.“

„To je skvělý,“ pochválil ji reportér. „Jdi si tamhle stoupnout a my si tě vyfotíme.“

Jess udělala krok doleva a sledovala, jak reportér zastavuje dalšího studenta. Prváka s pískově blondátými vlasy, v bavlněných chino kalhotách a košili s límečkem.

Fotograf řekl Jess: „Dívej se sem. Až napočítám do tří.“

A reportér řekl klukovi oblečenému jako do práce: „Co si myslíš o volbách?“

Jess se natočila do objektivu a usmála se.

Kluk v košili se obrátil k reportérovi a rozmluvil se. „Všichni jako by zapomněli, že se nacházíme uprostřed finanční krize. Akciové trhy padají volným pádem. Benzin stojí čtyři dolary za galon. Takže nejsem přesvědčený, že zrovna teď je ta chvíle, kdy bychom měli ekonomiku vložit do rukou dalšímu liberálovi, co bude kvůli veřejným výdajům chtít zvedat daně,“ pokrčil rameny, „ale asi chápu, co na něm lidi vidí.“

Jess se k němu konsternovaně otočila, aby se na něj škarově podívala, a úsměv jí zmrzl zrovna ve chvíli, kdy foťák bleskl.

Další den se objevila na přední straně školních novin pod titulkem *STUDENTI REAGUJÍ NA OBAMOVO HISTORICKÉ VÍTĚZSTVÍ*.

Ten snímek byl dobrý — úhel, měsíční světlo, její tvář vyzařující tichý úžas — a díky němu, společně s tíhou okamžiku, se to Jess zdálo jako něco, co jednoho dne bude ukazovat svým dětem a vnoučatům.

Byl tam jenom jeden problém.

Novináři mluvili s deseti studenty a otiskli tabulku s jejich fotkami a výroky, jmény a roky, kdy budou končit — vždycy dva studenty vedle sebe. Ale nad ohybem novin svítily pouze dva obličej. Byla tam Jess, jenže taky ten kluk v košili s límečkem a ten jeho děsný výplod. Jessini kamarádi jí dali za pravdu, že řekl vážně blbost. Miky, která bydlela přes chodbu, ucedila: „Kdo tomuhle týpkovi šlápl na kuří oko?“ A Jessina spolubydlící Lydia zamžourala na jeho fotku a prohlásila: „Vypadá nudně.“

Ale pak stejně Lydia přilepila noviny zvenku na jejich dveře a fixem namalovala okolo Jessina obličej rámeček ze srdíček. Jenže papír se nedal složit tak, aby byla vidět jenom její fotka. Divně to useklo text a zdeformovalo jí to úsměv. Vidět Jess bez Joshe bylo nemožné. Miky později vzala fix a nakreslila mu rohy a úchylácký knír a pak už to bylo lepší.

Časem lepicí guma ztvrdla a noviny sletěly na zem. To už byl jarní semestr a na chodbách panoval vytrvalý lehký nepořádek: zmačkané krabice od pizzy, zamotané prodlužovačky, jakési záhadné pánské trenýrky. A když uklízečky na přelomu jara a léta koleje vyklidily, všechno — včetně té důležité připomínky — smetly do koše.

Ale než se tak stalo, Jess se každý den vracela do svého pokoje a viděla na dveřích nalepené noviny jako talisman vyzařující sílu a inspiraci, a když se na ně podívala, pomyslela si: *Stojíme na počátku úžasného nového světa, plní naděje a odhodlání, a klepeme na dveře pokroku s jasnou myšlenkou na to, co je na druhé straně.*

A pak jí pohled sjel doprava, na fotku JOSHE HILLYERA, 2012 a na jeho příšerný výžblept a pomyslela si: *Debil!*

* * *

Bradův a Johnův a Richův a Tomův a taky Joshův stůl stojí v těsném půlkruhu okolo špinavého koberce uprostřed místnosti. V open space kanceláři, zaskládané nákresy prezentací, taškami s oblečením do fitka a hrnečky na kávu, se na sebe lidé mačkají jako sardinky, takže tam pro Jess není místo.

„Posadíme tě sem,“ řekne Charles. Je to nejvýš postavený analytik v týmu a Jess pozná, že to tam má na povel, podle toho, že nosí nejledabyileji uvázanou kravatu a všem vyká a říká jim příjmením. Ještě nad ním je Blaine, ředitel týmu, ale ten se neobtěžuje se s ní seznámit.

Charles ji odvede k řadě stolů podél zdi. Jess má po celodenním školení a už je po páté, ale v kanceláři to pořád bzučí jako v úle. Místo, na které Charles ukáže, i všechna kolem jsou přesto prázdná. Stoly jsou však plné různých zařízení, terminálů Bloomberg a digitálních i jiných telefonů.

Tradeři, tipuje Jess.

Tradeři přicházejí i odcházejí jako první. Když se trh uzavře, mají padla. Jess pocítí záchvěv vzrušení. Tradeři mluví nahlas a sprostě a nosí ohyzdné pruhované obleky. Investiční bankéři jsou naopak protivní a postrádají smysl pro humor. Jess by se možná bývalo líbilo dělat traderku, jenže prošvihla termín podání žádosti. Možná je to znamení, příležitost.

Představí si sebe samu, jak štěká do telefonu příkazy a posílá člověka na drátě do prdele, když se jí nelíbí nějaká cena.

„Takže tady sedí tradeři?“

Charles zamrká. „Ne, to úplně ne.“

„Tak proč je tady tolik telefonů?“

„Je to ústředna,“ vysvětlí Charles. „Sedí tady sekretářky a tak. Znáte to, Goldman Sachs, kam vás můžu přepojit?“ Ústředna,“ zopakuje. „Sekretářky.“

„Aha.“

Charles se odmlčí. „No jo.“

* * *

Koncem prvního měsíce Jess umí říct *Kam vás můžu přepojit?* ve čtyřech jazycích a stále jí nezadali žádný pořádný úkol. Open space má za zády, ale kdykoli se ohlédne, ostatní analytici sedí jako přilepení na svých židlích, sklánějí hlavy nad stůl a dělají veledůležitou práci.

Jess nedělá nic.

Nijak nepomáhá, že když bankéři pořvávají, aby jim někdo donesl kafe nebo zaskočil do copy centra, pořvávají to více méně jejím směrem: sekretářka jako sekretářka, přestože je doopravdy analytička.

Zrovna včera ji jakýsi uštvaný seniorní analytik požádal, aby mu vyzvedla oblek z čistírny.

„Ale já jsem analytička.“

Zůstal na ni civět.

„Takže byste možná měl požádat někoho z administrativy?“

„Na tohle nemám čas,“ odsekl a podal jí křiklavě růžový lísteček. „Prosím vás, to mi prostě nemůžete pomoci?“

Odpověděla, že nemůže, ale pak se na čtvrt hodiny zavřela na záchodech, aby neviděl, že nic lepšího na práci nemá.

Jess Charlese snažně prosí, aby jí dal nějaký úkol.

Přečte si článek o ženách a práci. Píše se tam: „Na pracovištích, kde převažují muži, je na ženách, aby si samy vytvářely příležitosti k rozvoji.“

Řekne Charlesovi: „Na pracovištích, kde převažují muži, je na ženách, aby si samy vytvářely příležitosti k rozvoji.“

Charles přimhouří oči.

„A tak jsem doufala, že bys mi mohl pomoci. Vytvořit příležitost? Jakože zadat mi něco, na čem bych mohla pracovat?“

Miky pošle Jess odkaz na video, kde je Nicolas Cage s tělem pubertální holky, má na sobě bílé kalhotky a tílko a houpe se na obrovské betonové demoliční kouli.

Jess na něj klikne.

Zrovna v tu chvíli kolem jejího stolu projde Charles a prohodí: „Aha.“

Později jí na stůl hodí štos přehledů veřejných informací.

„Jonesová,“ osloví ji, „potřebuju pár čísel.“

„Super.“

„Mělo by to být docela jednoduché,“ řekne, zatímco listuje jedním ze svazků. „Když se přihlášíš na server, uvidíš, že už na to máme šablonu. Jenom potřebuju, abys doladila model a nakrmila ho pár srovnatelnými firmami. Je to jasné?“

„Je.“ Jess si prohlédne štos knih. „Kdy to potřebuješ?“

Charles odpoví: „Nejlíp včera.“

To, že naprosto netuší, co dělá, Jess nedojde až do chvíle, kdy je příliš pozdě žádat o pomoc. Jediný, kdo se jí nabídne, je Josh — ovšem nedělá to proto, že by jí doopravdy chtěl pomoci, ale proto, že je její parťák.

Druhý den, co tam pracovala, se zjevil u jejího stolu.

„Ahoj, Jess.“

Otočila se na židli, takže najednou zírala přímo na jeho pas. „Joshi, ahoj.“

„Jsem tvůj parták,“ oznámil.

„Prosím?“ zeptala se jeho pásku.

„Tvůj parták,“ odpověděl.

Zmáčkla páčku na levé straně své židle a propadla se skoro o deset centimetrů níž. Její obličej se pořád nacházel nepřijemně blízko jeho rozkroku, a tak se postavila.

„Co to znamená? Že jsi můj parták?“

„Že mi tě přidělili, kdybys potřebovala pomoci. Abych ti zodpověděl dotazy, kdybys nějaký měla,“ pokrčil rameny. „Snaží se spárovat každého analytika, co je tady prvním rokem, s analytikem, co už je tady druhý rok — je pak něco jako jeho mentor. Tobě vybrali mě. Asi proto, že jsme spolu chodili na vejšku.“

„Ale ty tady nejseš druhým rokem.“

„Skoro jo,“ řekl. „No, tak kdyby něco, jsem tady.“ A pak odkráčel.

Teď kdykoli navečer odchází — pokud mizí dřív než ona —, zeptá se jí, jestli s něčím nepotřebuje pomoci. Jenže vždycky drží v ruce telefon a má na sobě bundu a cedulku se jménem už má schovanou v kapse, takže Jess je jasné, že ten dotaz nemyslí vážně. Je to prostě něco, co se jen tak říká, a kromě toho její stůl stojí přímo vedle výtahu.

Samozřejmě že potřebuje pomoci, že má otázky. Jak se model dluhové kapacity liší od analýzy úvěrového rizika? Jak základní úroková sazba Fedu ovlivňuje LIBOR? Jak to, že její přístupová karta nefunguje ve fitku v prvním patře?

Josh je ale asi ten poslední člověk na světě, kterého by se na to chtěla ptát. Naprosto zjevně si o ní myslí, že je úplně blbá, že tam nepatří. Občas si všimne, jak se na ni po očku dívá. Zaujatě, ale jako že na něj neudělala dojem. Jako by cíhal, až něco zvorá.

A navíc už svoje pocity jednou vyjádřil dost jasně.

Ten předmět, který spolu měli v posledním ročníku na vysoké, se jmenoval Rozsudky Nejvyššího soudu. Každý týden probírali jiný přelomový rozsudek a někdo vždycky křičel. Nebo se podělil o zbytečnou osobní historku. Nebo se odvolával na Otce zakladatele, aby dokázal nějaké své pitomé tvrzení. Jess to tam šíleně štválo, ale musela si splnit kredity z Práva a společnosti.

Seděli okolo velkého dřevěného stolu, který měl podporovat „aktivní dialog“, a diskusi vedli studenti a často schválně odbíhali od tématu, takže například i když jednoho dne měli v rozvrhu napsáno *Grutterová vs. Bollinger: Pozitivní diskriminace*, půlku hodiny se bavili o basketbalu a standardizovaných testech, dokud kdosi nezaúpěl: „Ještě někoho tahle debata nudí k smrti?“

Byl to ten kluk z Jessiných dveří, JOSH HILLYER, 2012, kterému tolik záleželo na cenách benzínu a který nesnášel Baracka Obamu. Kterému se Jess od prváku úspěšně vyhýbala, ale kdo se o tři roky později znovu vynořil. Pořád měl vlasy jako televizní hlasatel a příšerné názory.

Jess se k němu otočila a probodla ho pohledem. Ne proto, že by ji ta debata taky nenudila, ale protože věděla, že jeho nudí z *nesprávných důvodů*. Na titulce školních novin řekl, co řekl, ale nešlo jenom o to. Šlo o celou jeho osobu. Třeba o jeho mikinu s logem soukromé přípravky Choate Rosemary Hall, která Jess připomínala posekané trávníky a jachtaření a ginové koktejly a nafrněné blondýny. A něco jí vadilo na jeho obličej. Všimla si toho už v novinách, ale naživo se ten efekt několikrát znásobil.

Vypadal jako něco, co by nakreslil páťák, kdyby mu řekli, že má namalovat muže — samé linky a žádné složitosti. Hranatá brada, modré oči. Působil jako někdo, s kým se život neuvěřitelně mazlil. Jako chlápek ze starého sitcomu, co se povyšuje nad svou ženu.

„Je rok 2011,“ prohlásil Josh, „tak proč se o tomhle pořád ještě bavíme? Jak pomůže otevírání dveří elitních univerzit odbourat diskriminaci? Ten problém je v rozvrácených rodinách a zanedbaných komunitách. Tam by se mělo začít s politickými opatřeními. V domácnostech, ve čtvrtích, ve školách.“

„Tohle je taky škola,“ podotkla Jess.

„No a co,“ vložil se do toho další spolužák. „Stejně je to rasismus naruby.“

A Jess odfrkla: „Jako by něco takovýho existovalo!“

Jiný spolužák: „Lidi by se neměli dostat na vejšku prostě proto, že jsou černoši.“

„Jasně,“ odsekla Jess, „protože já jsem do přihlášky na vejšku jenom tisíckrát za sebou napsala ‚jsem černoška‘.“

Někdo další upřesnil: „Myslím, že chce říct, že bysme rasu vůbec neměli brát v potaz.“

„Přesně. Pozitivní diskriminace není fér.“

„Není na tom nic meritokratického.“

„Je to *protiústavní*.“

„Vlastně je fakt docela nehorázný, že tady v podstatě máme dvojí standard založenej, hm, na melaninu.“

„A co dvojí standard pro ty, co mají sportovní stipendium nebo jejich rodiče chodili na tu samou školu?“ Jess zběsile bušilo srdce a měla pocit, že na ně zoufale třeští oči. „Není tohle ta nehoráznost?“ Rozhlédla se po místnosti — ale co tam hledala? Někoho, kdo s ní možná bude souhlasit? To se nestane. Dál budou nevzrušeně argumentovat, a až hodina skončí, v klídku si sbalí učebnice a Jess bude jediná, která si bude připadat, jako by ji někdo opakovaně nakopal do zubů.

Nadechla se. „Jde mi o to, že stačí mít squashovou raketu nebo svěřenskej fond, aby se člověk automaticky vyhnul drobnohledu. Nikdo se ho neptá, jestli má potřebnou kvalifikaci. Proč?“

„To není to samý a ty to víš.“

„To teda je.“

„Ne, není.“

„Jo, j—“

Profesor si odkašlal. „Vraťme se k případu, kterým se zabýváme. Vynesla Grutterová oprávněný požadavek? Nebo — když se to vezme kolem a kolem — bylo rozhodnutí soudu protiústavní?“

Jess si povzdechla a opřela se do židle.

Zprava se k ní naklonil Josh.

Zašeptal: „Tohle je fakt tvůj argument? Že lidi, co jejich rodiče chodili na tu samou školu, a pozitivní diskriminace je to samý? To jako... vážně?“

Jess si ho nevšímal a předstírala, že se hluboce soustředí na kohosi jiného, kdo blábolil něco o tom, proč nedává smysl, aby univerzity „snižovaly laťku“.

Josh sjel lokty po stole, takže jeho sepjaté ruce teď ležely na Jessině sešitu. Takže teď cítila aviváž z rukávů jeho košile. „No tak,“ šeptl tiše. „Tomu snad sama nevěříš.“

Jess vzala do ruky propisku a namalovala pár čmáranic a spirálek do pravého horního rohu svého zápisníku. Nedívala se mu do očí.

„Aspoň je ti snad jasný, že to je falešná ekvivalence, vid? To v tom vidíš, že jo?“

Jess viděla leda jeho bledá zápěstí a titanové hodinky, které tiše tikaly. Jeho otec mu je nejspíš dal k osmnáctým narozeninám. Spolu s padesátiletou whisky a hesly ke všem makléřským účtům.

Neodpověděla mu.

Josh se naklonil ještě blíž. „Takže si fakt myslíš, že snížit, nedostatečně zastoupeným menšinám...“ — teď udělal ve vzduchu uvozovky, čímž si Jess akorát potvrdila, že ano, tenhle kluk je strašný kretén — „...nároky na přijetí je přijatelné

mechanismus, kterým se dá dosáhnout...“ — další uvozovky — „...,rovnoprávnosti“?

A přesně proto Jess Právo a společnost nenáviděla. Bylo to pořád dokolečka: utlačované skupiny, úmyslné překrucování dějin, špetka bílé nadřazenosti. Na rozdíl od matematiky nebo ekonomie, kde vyučující u tabule beze slov škrtal odpovědi a kde jen zřídka došlo k nějaké kontroverzi — ledaže někdo začal s nekonečnem! —, v těchtohle humanitních předmětech lidi nutně museli vyřvávat svoje názory a bylo jim jedno, jak moc jsou nemístné. Kvůli pár kreditům toho musela přetrpět opravdu hodně. A přesto tady teď seděla.

A seděl tady i on. Dýchal. Civěl. Nutil ji k reakci. Vyzařoval samolibou aroganci. Vyčkával.

„Takže si fakt myslíš, že mít určitou barvu kůže je stejně dobrý jako mít nějakou prokazatelnou schopnost nebo dovednost?“ Zavrtěl hlavou. „Vážně?“

Proč si nemůže prostě jít ležet hodinky a nechat ji na pokoji?

Ale on to odmítal nechat být. Dál kroutil hlavou a brumlal: „Tomu snad sama nevěříš,“ dokud Jess neřekla: „Joshi?“

Plný očekávání se k ní naklonil a Jess mu vyškubla svůj sešit zpod zápěstí. „Máš ruce na mejch poznámkách.“

Zdálo se, jako by ho to na chvíličku překvapilo, ale nevyvedlo ho to z míry. „Uvědomuješ si, že v zásadě tvrdíš, že na ‚diverzitě‘ záleží víc než na schopnostech?“

Začínala ztrácet trpělivost. „No, a ty tvrdíš, že máchat squashovou raketou je to stejný jako čtyři sta let otroctví a systémový nerovnosti!“

Hovor okolo stolu utichl.

Všichni k nim otočili hlavu. Jess došlo, že asi zrovna nešeptala, že vlastně už asi ani nemluvila hlasem, kterým se normálně mluví uvnitř.

Profesor se zamračil. „Jess? Chtěla byste něčím přispět?“

Tohle se stalo vždycky: nechala se do toho zatáhnout. I když by nejradši neříkala nic, jenom by tam tiše seděla a hrála pod stolem na mobilu matematické hlavolamy.

Zároveň se ale — ačkoli dost neochotně — smířila s tím, že je její zodpovědnost *něco říct*. To se Jess naučila od svého otce, který celé její dětství v Nebrasce neustále něco říkal. Dožadoval se, aby vedoucí místního Walmartu naskladnil multikulturní panenky, zatímco Jess stojící za ním by se nejradši propadla hanbou. O Vánocích jezdil do okolních států, aby našel jediného černošského Santu na celých Velkých platinách. Dokola otravoval ředitelku Jessiny školy s tím, že v knihovně nemají dost knih o černošské historii.

Snažil se, seč mohl, to Jess věděla. Pravděpodobně se pokoušel vyvážit fakt, že Jessina máma umřela, když byla ještě mimino. Ale občas ji napadalo, proč se s tím vlastně obtěžuje. Nebylo by jednodušší se přestěhovat? Než ječet na její vyučující, že pěkně dokurvili učivo o občanské válce? Nebo kupovat falešné barbíny? Ona chtěla jenom zapadnout, ne číst eseje ostatních dětí o Martinu Lutheru Kingovi.

Ne se šeptem hádat s Joshem v té jeho mikině z přípravky a s vlasy jako televizní hlasatel; ne pořád muset obhajovat sebe, svou rasu, své právo tam být.

Později toho večera v baru, kam se celá třída vydala, ji Josh vypátral a znovu ji vtáhl do debaty. Bylo devět hodin a všichni byli opilí. V podniku Avenue Tavern měli ulepené podlahy a nade dveřmi visel nápis: *ZÍTRA PIVO ZDARMA*. Patnáct dolarů a falešná občanka člověku zajistily celovečerní přísun drinků nižší kvality za pětadvacet centů.

Jess pila vodu s brusinkovým džusem tak dlouho, dokud jí nedošly čtvrtáky, a když se s ní místnost začala točit, našla

si prázdný box hned vedle záchodů. Seděla tam ani ne minutu, když vtom ucítla, jak se sedák prohnul. Něčí tělo vedle jejího. Otevřela jedno oko a lehce naklonila hlavu.

„Jess, že jo?“ Byl to on. „Josh,“ představil se, velice formálně, a napřáhl k ní ruku.

Nevšímal si jí, znovu zavřela oči a doufala, že vypadne. Ale on to neudělal. Slyšela, jak si hraje s ledem ve svém koktejlu.

„Takže,“ začal, „tvůj dnešní argument byl docela děravec.“ Jess nic neřekla, jenom se na sedačce trochu sesunula.

Josh si nevšímal, že si ho nevšímá, a nenechal se odradit. „Chápu, že jakožto člověk, co napřímo těží z pozitivní diskriminace, ji budeš chtít bránit. Rozumím tomu, fakt jo. Ale doopravdy přece nemůžeš věřit — a teď myslím rozumově, ne emočně —, že snížení nároků na přijetí je vhodnéj mechanismus, kterým se dá řešit systémová nerovnost. Posílat děcka do škol, na který nemají? To má jako něčemu pomáhat? A navíc se to nedá nijak vymáhat. Ten opravdovej problém s nerovností v týhle zemi přece nemá s rasou nic společného, ne? Má to co dělat se sociálníma třídama. Copak je fér, aby afroamerický dítě s průměrnejma známkama a výsledkama z písemek dostalo přednost před jiným chudým děckem z Appalačskýho údolí, co toho v životě má ještě míň?“

„Takže se ptáš mě, odbornice...“ Jess konečně otevřela oči. „...proč taky neexistuje pozitivní diskriminace chudejch bělochů?“

Přikývl. „Tos to docela zjednodušila a cejtím za tím sarkasmus, ale jo, rád bych si poslechl, co si o tom myslíš.“

„Myslím si...“ Napila se svého drinku, rozpuštěného ledu, co chutnal po kovu. „...že by sis měl vysrat voko.“

Zavrtěl hlavou. „Snažit se s kýmkoli na týhle škole víst upřímnou intelektuální konverzaci je příjemný asi jako trhání zubů.“

„Možná by ti bylo líp na Appalačský státní univerzitě.“

„Haha,“ ušklíbl se a zvedl se.

Ale hned byl zase zpátky.

„Na.“ Podal jí sklenici vody a Jess se musela zarazit, aby mu nepoděkovala.

„Takže,“ řekl s jednou rukou na opěradle sedačky, „co budeš dělat příští rok?“

„Co?“

„Po promoci. Já budu pracovat u Goldmana Sachse. A ty?“

„Jo tak.“ Jess pokrčila rameny. „Nevím.“

„Vážně? To nemáš nic v plánu?“

Jess znovu pokrčila rameny. „Možná nějakou neziskovku, co pracuje s dětma. Nebo uměleckou galerii.“ To měla v úmyslu její spolubydlící Lydia. Pronajmout si byt v manhattanské West Village nebo v části Brooklynu, kde stojí domy s fasádami z hnědého vápence, a jezdit taxíkem na stáž do aukční síně Christie's v Rockefellerově centru.

„S dětma? Galerii?“ Josh zakroutil hlavou. „To nejsou opravdový práce.“

„Jo, no, ne všichni chtěj bejt Gordon Gekko, až vyrostou, a křičet na svoje sekretářky a rozkrádat penzijní fondy, jenom aby si mohli koupit další kaviár a další čistokrevný psy. Někteří z nás by kupodivu chtěli pomáhat společnosti.“

„Pomáhat společnosti? S platem čtyřicet tisíc dolarů za rok?“

„Haha,“ odsekla. „Nedošlo mi, že všechno je jenom o penězích.“

Jess tomu chtěla věřit víc, než tomu věřila doopravdy. Chtěla mít k penězům nenucený vztah. Aby to vypadalo, že si je může vzít, nebo nechat být. Nechtěla působit moc nenasytně. Ani zoufale. Ani že se moc snaží. Žádná z jejích kamarádek netoužila po práci ve finančnictví. Chtěly dobrovolničit, bažit po naplnění, dělat umění. A proč ne? Měly pravdu. Na penězích nezáleželo.

Leda když člověk žádné neměl.

Anebo když chtěl, aby ho ostatní brali vážně.

Josh zvedl jedno obočí. „Takže co, nájem budeš platit... na sekeru?“

„Joshi.“ Naštvaně se na něj podívala. „Co je ti po tom?“

„Jenom jsem zvědavej, to je celý. Chceš to tak proto, že to dělají i tvoje kámošky? Myslel jsem, že seš jiná.“

„Jiná než kdo?“

„Jiná než tvoje kamarádky.“

Jess popravdě ve spoustě věcí byla vážně jiná než její kamarádky — jiná než Lydia, která chodila do internátní školy v Alpách, kde si o polední přestávce dávali sýr a čokoládu, a jejíž otec byl ředitelem jakési švýcarské banky. Jiná než Miky, která sice nepatřila do korejské královské rodiny, ale klidně by do ní patřit mohla — vždýcky to popírala takovým způsobem, že se to zdálo jaksi uvěřitelnější. Ale kamarádily spolu už od prváku a Jess dost žralo pomýšlení, že její snaha tyhle rozdíly skrýt selhala a že nějaký týpek na baru v růžové košili na to poukazuje.

„Jak jako *jiná*?“

„Ne holka z umělecký galerie.“

„No promiň.“ Jess jenom žasla. „Ty mě znáš?“

„Nebud' tak defenzivní,“ řekl Josh. „Někteří z nás se museli snažit, aby se sem dostali. Někteří z nás budou muset pracovat, až skončíme. Tipuju, že tebe se to týká taky.“

„Nic o mně nevíš. Myslíš si, že jenom proto, že jsem černoška, jsem chudá? To je teda osvícený.“

„No, ale statisticky to takhle je. Jsou to jenom čísla. Ale to není to, co jsem tím chtěl říct. Jde o něco jinýho. Vypadáš...“ Zarazil se a hledal to správné slovo.

Jess se k němu proti své vůli naklonila. „Vypadám...?“

Přešel prstem po okraji své skleničky. Zapískalo to, hluboce a melodicky, jako velryba. „Dychtivě,“ odpověděl konečně.

Dychtivě? *Dychtivě?* Kdyby jí řekl, že smrdí jako kanál, urazilo by ji to míň.

„Josh?“ Naznačila, že se má posunout.

„No?“ řekl, ale nepohnul se.

„Jdu pryč.“ Protáhla se kolem něj z boxu ven a přitom rozlila oba jejich koktejly.

Lydia u baru zrovna objednávala další rundu. „Kdo to byl?“ zeptala se a podala Jess panáka. „Ten je roztomilej! Máš v plánu ho ojet?“

Jess do sebe obrátila skleničku a ledová tekutina ji zahřála v krku. Spolkla nával nevolnosti a pak nakrčila nos. „Ty ho nepoznáváš?“

„Měla bych?“

„To je ten kluk z novin. Z prváku. S rohama?“

„Ajo!“

„Takže ne, rozhodně není roztomilej.“

„Hmm.“ Lydia se zatvářila.

„Co je?“

„Já jenom,“ pokrčila Lydia rameny, „já nevím.“

„No, tak já vím,“ zavrtěla Jess hlavou, „a nesnášíme ho. Je hroznej.“

* * *

„Tak já jdu,“ oznámí Josh. „Všechno dobrý?“

A protože je Jess zoufalá, vypadne z role. „Vlastně bych možná měla otázku.“

Josh se podívá na hodinky. „O co jde?“

„Jenom o tady ten model, co mi Charles řekl, že mám udělat. Mám s tím trochu problém.“

„Ty to ještě nemáš hotový?“

„Úplně ne.“

Klikne myší a počítač se probudí k životu. Doufá, že ho ohromí — nebo zastraší — složitými čísly a údaji, které se objeví na obrazovce. Jenže on hned pozná, co Jess dělá.

„Analýza podobných transakcí?“ Nakloní se nad Jess, začne tukat do její klávesnice a listuje různými dokumenty na její ploše. Čte je přitom nahlas: „Diskontované cash flow, rozvaha, náklady na kapitál.“ Podívá se na Jess. „Tak co je za problém?“

„Já nevím.“

Josh se podívá na její obrazovku. Přepíná mezi různými tabulkami. Jeho obličej je jenom několik centimetrů od jejího. Voní mýdlem z drogerie a mentolkami. „Víš vůbec, co děláš?“

„To záleží, jak bys definoval ‚víš‘ a ‚děláš‘.“

„Kristepane,“ zamumlá Josh a přitáhne si židli od vedlejšího stolu. Posadí se. „Kde počítáš diskontní míru?“ Pomocí klávesnice se přesouvá mezi jednotlivými políčky Jessiny tabulky a jeho prsty po ní tančí jako prsty pianisty po klaviatuře.

„Tady.“ Jess ukáže na obrazovku.

„To je špatně.“

Jess mu neodporuje.

„Musíš vzít průměrný náklady na kapitál...“ Z jejího stolu vytáhne přehled veřejných informací, prolistuje ho, vezme další a nalistuje na dodatek. „...odsud...“ Ukáže na číslo na stránce, vezme žlutý fix a zvýrazní ho. „...a potom na ní založíš další předpoklady modelu...“ Ukáže na obrazovku. „...tady. Chápeš?“

Jess přikývne.

„Hele, posuň se.“ Přijede na židli blíž k ní a stáhne si klávesnici na klín. „Víš, jak nastavit dynamicky definovanou oblast?“

Jess zavrtí hlavou.

„Panebože.“

Ale pomůže jí.

Je na ni trochu nepříjemný, ale taky s ní má trpělivost, jako německá učitelka. A nakonec to společně dokončí.

Hned ráno pošle model Charlesovi a okamžitě jí dorazí odpověď: „Zastav se za mnou.“

Jess přiletí k jeho stolu. Opírá se v židli, jednu nohu má přehozenou přes druhou jako trojúhelník a hází míčkem z gumiček o korkovou nástěnku. Model má otevřený na svém počítači.

„Psal jsi?“

Otočí se k ní. „Co to má být?“

„Ten model, cos po mně chtěl.“ Jess se zarazí a radši už nic dalšího neříká.

„Písmo Calibri?“

„Ehm.“

„Tady nejsme v nějakým zkurveným humoristickým časopise. Příště použij Arial. Anebo Times New Roman, když budeš chtít být troufalá.“ Střelí jednu gumičku přímo nad její rameno. „Jasný?“

Jess najde Joshe v prázdné zasedací místnosti.

„Ještě jednou díky, žes mi včera pomohl,“ řekne.

On si jí nevšímá, jenom dál scrolluje na telefonu.

Jess se nadurdí. „Žádný, Nemáš za co, Jess? Žádný, Rádo se stalo, Jess? Žádný, Kdykoli, Jess, k čemu jsou jinak partáci?“

„Měl jsem něco domluvenýho,“ odpoví Josh a dál civí do mobilu.

Ona se jenom snaží být přátelská. Poděkovat mu. Ale fajn, jak chce.

„Jo? Prošvihl jsi happy hour u mladejch republikánů nebo o co jde?“

Konečně telefon odloží, vzhledne k ní, zvedne jedno obočí.

Jess napadne, jestli se ho nedotkla, a pak ji napadne, jestli jí na tom záleží. Naznačit, že je někdo republikán, přece není urážka, technicky vzato ne. Obzvlášť ne v bance. Ale Josh určitě republikán je, tím si je Jess docela jistá. Na tom jejich kurzu o Nejvyšším soudu pořád žvanil o okrajových ekonomických

záležitostech, jako o daních ze mzdy a veřejném dluhu. Jednou na něj narazila v univerzitním knihkupectví a viděla, jak platí za balíček žvýkaček stodolarovkou.

„Haha.“ Josh znovu vezme do ruky mobil.

„Každopádně,“ řekne Jess a vydá se ke dveřím, „jestli tě to potěší, tak si fakt cením toho, žeš mi pomohl.“

* * *

Celé město se hemží novými univerzitními absolventy, všichni si to chtějí užít. Je konec srpna a horoucí, ulepené léto už je pryč, takže to venku vypadá jako na jaře.

Jess to připomíná vysokou, když se veškeré studentstvo vzpamatovalo ze zimy a vyvalilo se ven v kraťáskách a plastových slunečních brýlích a vytahalo na zahrádky gauče. Jess, Miky a Lydia se občas vykašlaly na přednášku, posadily se na verandu a popíjely zteplalé pivo a margaritu s chilli, dokud se jim nemotala hlava.

Ale s tím už je teď konec.

Miky a Lydia se skamarádily s novými lidmi, zatímco Jess trčí uvnitř.

Jejich nové kamarádky Vinařky jsou optimistky ze slunečné Kalifornie se svěřenskými fondy a rozcuchanými vlasy, jejichž rodiče pěstují v údolí Napa vinnou révu a které věří ve volnou lásku a akupunkturu a soukromé lety do vesmíru a elektrická auta.

Jess se s nimi seznámí jednoho večera, kdy se vyplíží z práce v rozumnou hodinu. V baru s restaurací je tma a hluk a žár davu v Jess vzbuzuje nostalgii.

Najde je sedět u malého stolku přečpaného koktejly a vysokými skleněnými lahvemi s perlivou vodou.

Všechny zapiští na pozdrav a pak Vinařky přeřvou hudbu: „Proč máš na sobě kostýmek?“

Jess se posadí a zahuláká, že pracuje u Goldmana Sachse. Vinařky se nad koktejlem zamračí a zakřičí: „To je strašný! Proč tam pracuješ?“

Miky beze slov pošoupne před Jess drink.

Vinařky se nedají. „Jak tam můžeš dělat?“

„Není to tak hrozný,“ pokrčí rameny Jess.

„Prej není to tak hrozný! Goldman Sachs je jako obří upíří oliheň,“ trvají na svém Vinařky, „přísátá na tváři ekonomiky, kterou vycucává do poslední kapky!“

Před nimi se zjeví číšník.

„Úúú,“ rozzáří se Lydia, „že bysme si objednaly oliheň?“

Vinařky Jess informují, že vzhledem ke svým sto hodinám týdně vlastně pracuje za minimální mzdu a nejspíš ještě za méně, než by si vydělala obracením burgerů v rychlém občerstvení.

To samozřejmě není pravda, a co je důležitější, brigáda v McDonaldu s sebou nenese cejch práce v nejmocnější a nejdůležitější bance na světě. Ani chabý respekt lidí, kteří by Jess jinak možná odepsali. Ani každovečerní jízdu domů velkým černým autem. Jenže Vinařky se až tak úplně nepletou — Jess svou práci tak trochu nesnáší. Je nudná a nikdo se tam k ní nechová hezky a všechna ta vlněná sáčka ji koušou. Skoro nemá čas vídat svoje kamarádky, skoro nespí, skoro nejí nic, co jí nedoručili v krabici. Když se jí na to Lydia zeptala, Jess si na svůj život v přední linii od plic zanáčovala.

„Je to příšerný, Lyd. Je to prostě banda chlápků v oblecích, co něco dělají a kecají sračky. Celej den. Každěj den.“

„No,“ řekla Lydia, „patriarchát se nedá rozložit za den. Aspoň tam nemáš fronty na dámský záchody.“

To nebyl případ Lydiiny práce, malé aukční síně, která ze dvou třetin zaměstnávala ženy a kde byly toaletní mísy neustále ucpané tampony a flitry.

Jess v jednom kuse sní o jiné práci.

Někde, jako je Lydiina aukční síň, kde to občas může být ponižující, ale aspoň se tam vznáší jednoznačně oslnivá aura. Nebo jako to mají Vinařky: Callie, která dělá ve startupu vyrábějícím sušenkové těsto, a Noree, co pracuje v ekologické firmě, kde se šíjí boty z recyklovaného bambusu. Dokonce i Miky, která má na starosti klientské účty v největší reklamní společnosti na světě, se každý den dostane domů před šestou.

Bylo by to pěkné: mít práci jen tak naoko a hezký byt a rodiče, co platí účty.

A místo toho: dluhy za školné, garsonka, co Jess schramstne půlku platu, a lidi, kteří se na ni dívají zásadně přes prsty.

Zavolá Jessin táta.

„Tak co,“ zeptá se, „nandáváš jim to?“

Jess ví, co chce táta slyšet. Že do práce přichází dřív a odchází později než ostatní, že je poráží jejich vlastními zbraněmi. Když byla malá, dokola a dokola jí to opakoval. Že musí být dvakrát tak dobrá, aby dostala aspoň polovinu toho co ostatní. Měl pravdu, to věděla, ale stejně se jí to protivilo. Proč její úspěch musí záviset na dokonalosti, a ne třeba na neurčitém pocitu, že je někdo, s kým by lidi rádi zašli na pivo?

Přesto se snaží. Držet krok, nevyčnívat, být užitečná. Ačkoli si není jistá, jestli si toho někdo vůbec všímá. A i když je rozhodně lepší než Rich, který vychodil Harvard, ale stejně neví, jaké i se píše ve slově *myslet*, není až tak jasné, jestli je lepší než Josh, který zvládá diskontovat cash flow levou zadní. Zvažuje, že by tátovi pověděla pravdu: že si občas připadá jako mimino, dotěrné a bezmocné. Že je tam jediná bezradná, jediná, kdo nemá vyhraněný názor na věci, na nichž záleží: na cenu sójových bobů, na nuance Glassova–Steagallova zákona, na nové menu v Univerzitním klubu.

Jenže v telefonu slyší, jak se táta usmívá.

A tak místo toho řekne: „To si piš. Mám se skvěle. Mám se úžasně. Všechno je v pohodě.“

2

Letí do Cincinnati na šňůru porad s pojišťovnou pro spotřebitele, která se připravuje na veřejnou nabídku akcií.

„Tydliták, Tydlitek,“ osloví Charles Joshe a Jess, „sbalit kufry, letíme do Kalifornie.“

„Co?“ zeptá se Jess. „To jako fakt?“

„Ne, jenom si dělám legraci,“ odpoví. „Dopřavdy letíme do Ohia. Ale slyšel jsem, že počasí je tam pěkně na hovno, takže tak.“

První třídou a co nejdřívějším letem z letiště LaGuardia do Ohia. Ještě než jim letuška stačí nabídnout pomerančový džus, Jess už na svém sedadle spí. Z letiště si vezmou taxík přímo do klientovy firmy a táhnou za sebou kufry jako mrtvá těla.

Zavedou je do obrovské zasedací místnosti s konferenčním stolem dlouhým jako dráha na bowling.

Charles pokládá složité technické dotazy na jejich aktuárské modely, zatímco Josh je dusí ohledně jejich růstové strategie. Jess zapisuje poznámky.

Klient vypadá jaksi slizce a Jess si ho dokáže představit v sépiových tónech, jako loupežného barona, co drancuje americké pokladnice a získává nekalé příjmy, anebo možná jako obyčejného psance kradoucího pod rouškou noci měď ze železničních kolejí. Žvaní a žvaní o cenové diskriminaci a maximalizaci zisku a jen tak tak nenazve svoje zákazníky naivními pitomci.

V jednu chvíli vysloví obzvlášť komplikovaný argument a Charles se otočí k Jess a zeptá se jí: „Máš to?“

Jess přikývne a v poznámkách to shrne: *Chudým brát a bohatým dávat.*

Po schůzce si Jess přečte o místním řetězci restaurací, kde se podává chilli con carne.

„Přijďte ochutnat a zjistit, proč je tak proslulé,“ čte Jess nahlas slogan z webových stránek.

„Ne, díky,“ ohrne Josh nos.

„No tak, musíme se najíst.“

Charles obědvá s klientem a oni nejsou pozvaní.

Takže přejedou šest jízdnic pruhů do obchodního centra na druhé straně dálnice, kde se v restauraci stojí fronta na hot dogy a špagety.

Josh poznamená: „Tohle teda není Manhattan.“

Jess řekne: „Víš, že já jsem tak trochu odsud?“

„Odkud?“

„Odsud,“ odpoví, když už sedí u stolu a číšník jim nalévá vodu. „Ze Středozápadu. Znáš to, ze států, nad kterými se vždycky akorát prolítne.“

„Z Chicaga?“

Jess zavrtí hlavou. „Z Nebrasky.“

Josh se tak rychle nakloní přes stůl, až málem převrhne svou sklenici. „Fakt?“

„Jo, narodila jsem se tam i vyrostla.“

„To bych vůbec netipoval. Působíš tak...“ Hledá to správné slovo. „...newyorsky.“

„Tak asi díky?“

„Z Nebrasky, ty jo.“ Zase se opře. „Tak to abych si přemaloval mentální obrázek, co o tobě mám.“

„Proč o mně máš mentální obrázek?“

Josh si jí nevšímá a objedná si zahradní salát s grilovaným kuřetem. Jess si dá sendvič s chilli a sýrem.

„Nech mě hádat,“ řekne mu, „trénuješ na maraton.“

„Prosím?“

„Tahle restaurace je známá kvůli chilli, ne nějakýmu překvapení se zeleninou na páře. Měl bys trochu žít.“

„Jsem si celkem jistej, že onemocnění srdce a vysoké cholesterol se s životem moc neslučují.“

„No a co? To jíš jenom to, co je zdravý?“

„No, vlastně jo. Proč bych měl jíst něco, co mi dělá zle?“

„Protože,“ odpoví Jess, „je fajn bejt občas zlej. Přijmout temnou stranu síly. Poddát se svejm nejzvrhlejším tužbám.“

Josh zvedne jedno obočí.

„Chci říct, to nikdy nemáš chuť na, já nevím, hranolky nebo smažený oreos nebo pizzu se salámem?“

„Mně chutná listová zelenina.“

Číšník se vrátí a položí na stůl dva talíře: horu chilli s nastrouhaným čedarem pro Jess a ubohou misku zeleniny pro Joshe.

Jess se rozesměje.

Josh taky. „No dobře,“ napíchne na vidličku povadlou růžičku kvěťáku, „vyhrála jsi.“

Později Jess řekne Charlesovi: „Rozumíš těm chlápům? Celá ta jejich strategie je... vzhůru nohama.“

„Je hlavně obrovsky profitabilní.“

„Ale nemáš pocit, že na nějaký úrovni je úplně... naruby? Je to skoro predátorský. Nemyslíš si, že to je totálně zvrácený?“

„Myslím, že se tím jistí.“

„Ale vždyť je to celý špatně!“ Jess chápe, že to zní naivně, ale stejně si nemůže pomoci.

Charles pokrčí rameny. „Asi máš pravdu. Jenže... kdo je bez viny, ať hodí kamenem, ne?“

Pojmenuje tu strategii Obrácený Robin Hood. A pak kdykoli někdo udělá něco obzvlášť chytrého nebo podloudného, Charles ho korunuje novým králem Sherwoodského lesa.

Jess se k tomu titulu přiblíží pouze jednoho dne, kdy si obleče hedvábnou halenku s volánkovým límečkem a Charles utrousí: „Hezká blůza, panno Marian.“

Když dorazí na letiště, zjistí, že jejich let zpátky do New Yorku má tři hodiny zpoždění. V letadle odlétajícím za dvacet minut je přesně jedno volné místo a Charles si ho u odbavovací přepážky zabere pro sebe. Řekne jenom: „Sorry, děcka, ale já odsud musím kurva rychle vypadnout.“

Jess s Joshem čekají u brány a velkým oknem sledují, jak venku rolují letadla. Jess pomyslí na letištní test — tu část přijímacího pohovoru do investiční banky, kde se řeší, jestli zájemce o práci zapadne do kolektivu: Chtěla bych s tímhle člověkem zůstat viset na letišti? Jess se zadívá na Joshe, zvažuje to. Josh k ní zalétne pohledem a na chvíli se zahledí jeden druhému do očí. Jess doufá, že jí Josh neumí číst myšlenky.

„Tak mi něco řekni o Nebrasce,“ vymáčkne ze sebe nakonec Josh. „Jaký bylo tam vyrůstat?“

Jess obrátí oči v sloup. „S váma z Východního pobřeží je to furt to samý. Jen pojdte blíž. Povím vám o svém dětství v srdci Ameriky. Každý den jsem jezdila do školy traktorem a místo psa jsem měla psouna stepního.“

„Tak jsem to nemyslel.“

Jess se z nějakého důvodu rozhodne mu sdělit pravdu. „No, jestli tě to vážně zajímá, tak to bylo... asi takový... osamělý.“

„Žilo tam hodně afroamerickéjch rodin?“

„Ne. Moc ne,“ odpoví Jess. „Moc ne“ se ovšem zdá jako příliš slabý termín. Občas jí to připadalo, jako by s tátou byli jediní dva černoši v celém Lincolnu a okolí. Jediní černoši v západní Nebrasce, na Velkých planinách, v celém vesmíru.

Nešlo jenom o to, že skoro neznala žádné jiné černošské rodiny, ale taky o to, že kromě táty neměla ani vlastní rodinu.

Všichni byli buď mrtví — její máma, její prarodiče —, nebo moc daleko — strýc, o němž se táta nikdy nezmiňoval, různí bratřenci a sestřenice, se kterými se Jess nikdy nesetkala a kteří jí posílali vánoční přání z odlehklých míst jako Los Angeles nebo Toronto.

Všichni ostatní jako by bydleli v domech, kde se to jenom hemžilo lidmi a domácími mazlíčky — bratry, sestrami, kočkami, psy —, a když Jess přišla na návštěvu, vždycky tam bylo moc hluku a vypadalo to tam neudržovaně, díky čemuž se jí její maličká rodina zdála důstojná a akorát správně velká. Ale pak přišly Vánoce nebo Díkůvzdání nebo Den matek a ve dvou se to dalo slavit jen na pár způsobů a pak ji přepadl pronikavý pocit osamělosti a vzpomněla si, že v její rodině někdo chybí.

Josh se ozve: „To muselo bejt těžký.“

„Myslela jsem, žeš říkal, že opravdovej problém dnešní Ameriky leží v sociálních třídách, a ne v rasový problematice.“

„Ty fakt nezapomínáš, co? Máš někde schovanou složku se všema hnusárnama, co jsem řekl na vejšce, kterou na mě budeš vytahovat, kdykoli se spolu budeme bavit?“

„Takže myslíš, že to byla hnusárna?“

Josh si povzdechne. „Myslím, že jsem tehdy nejspíš vypouštěl z pusy spoustu věcí, co nebyly zrovna taktní.“

„Tehdy? To jako minulej rok?“

Josh zaúpí. „Dej mi pokoj, Jess. Tys taky nebyla zrovna svaťoušek, a že bys sama sebe znala, to se taky nedalo říct.“

„O čem to mluvíš?“

„O tobě a o tvejch kámoškách. Pořád jste chlastaly a drogovaly a nad všema a nad vším jste se ofrňovaly. Neustále jste chodily na přednášky s kocovinou. Všechny ty sendviče s vajíčkovou pomazánkou a ty obří kelímky kafe? Ale no tak. Nedělej, žeš měla nějakou morální převahu.“

Jess odsekne: „Radši bych byla ožralá než bejt konzervativní konstitucionalista.“

Josh se uchechtne.

„Utahovali si ze mě,“ řekne mu Jess. „Nebylo to nic moc extrémního. Nikdo mi na facebooku nepsal, že se mám jít zabít nebo tak, ale... nevím. Děcka umí bejt pěkný svině, víš?“

Josh přikývne.

Jess se zeptá: „A jak se vyrůstalo tobě? V...?“

„V Connecticutu.“

„Aha. Jasně. Connecticut. Choate.“ Jess si najednou uvědomí, s kým mluví. Zatouží, aby toho na sebe bývala tolik neprozradila. „Nic mi neříkej. Když jsi byl malej, měl jsi průšvih, protože jsi odpálil baseballovej míček přes plot na pozemek Davida Lettermana. Přes tejden jsi nosil do školy kravatu a o víkendech jsi hrál v klubu pólo.“

„Ty si vážně myslíš, že mě znáš jako svý boty, co?“ Vrhne na ni postranní pohled. „Já to chápu, abys věděla.“

„Co chápeš?“

„Když si člověk připadá, jako že nezapadá. Když jsem vyrůstal, neměli jsme moc peněz. Na druhým stupni základky se naši rozvedli a táta se odstěhoval do Kalifornie. Máma musela pracovat. Nebylo to lehký.“

„Ale vždyť jsi chodil na Choate.“

„Měl jsem stipendium.“

„A byli ti ostatní hajzlíci? Ti bohatí?“

„Ne,“ zavrtí Josh hlavou, „nebyli. Ale stejně jsem si připadal jinej, víš?“

Jess ví moc dobře, ovšem překvapuje ji, že ho slyší vyslovit myšlenku, co nezní, jako by vypadla přímo z učebnice ekonomie.

Kývne na něj. „Jo, jakože... I když děcka v mojí škole hajzlíci byli... stejně jsem chtěla bejt jako oni. Chtěla jsem se s nima kamarádit.“

Z amplionu se praskavě ozve hlášení o přistavení letadla a oba se začnou šourat k bráně.

„To je pochopitelný,“ řekne Josh, zatímco za sebou táhne kufr na kolečkách. „Touha někam patřit je jeden z nejzákladnějších lidských instinktů. Jsme naprogramováni tak, abysme chtěli někam patřit.“

A už je to tady: nesnesitelná teorie o fungování světa založená na wikipedii.

„No jo,“ prohodí Jess suše a popotáhne si popruhy na batohu. „Věda.“

3

O dva týdny později.

„Jess.“ U jejího stolu stojí Josh.

„Já vím, já vím,“ vyhrkne Jess, „s tou kapitálovou strukturou už jsem skoro hotová, slibuju. Odešlu ji... už brzo.“

„Ne,“ zarazí ji on, „o to nejde.“

Podívá se na něj.

„Jenom jsem si říkal, jestli nechceš zaskočit na oběd.“

Na lavičce v Rockefellerově parku si dají bagely.

Josh se zeptá: „Tak co říkáš na to investiční memorandum LyfeCo.? Zajímalo by mě, co si myslíš o tom, jak jsme ten dokument strukturovali.“

Jess si položí sendvič na klín. „Co říkám na to investiční memorandum? Tos mě pozval na oběd, abysme se mohli bavit o pojišťovnictví?“

„No jasně.“

„Aha, fajn. Akorát jsem nevěděla, že jdeme na pracovní oběd, jinak bych se připravila. Možná bych si i vytiskla pár papírů.“

„Jenom se ptám na tvůj názor.“

„Dobře. Myslím, že LyfeCo. je v podstatě zločinecký uskupení, co existuje jenom proto, aby vysávalo nejzranitelnější členy společnosti.“ Jess ví, že teď vypadá jako pokrytec, ale říká si, že horší než spoluúčast už je jenom naprostá lhostejnost.

„Ptal jsem se tě, co říkáš na to memorandum. Tvoje marxistický přednášky nepotřebuju. Ale... oukej.“ Odmlčí se. „Myslíš, že dává smysl už tak dlouho před zhodnocením rizika začít se SWOT analýzou, když se tam píše tolik stejnejch věcí?“

Jess pokrčí rameny, oddělí od sebe obě poloviny svého bagelu a trochu posune salát s rajčetem.

Josh si povzdechne. „Fajn, tak o čem se chceš bavit, Jess?“

Ona na to: „Jeden týmovej ředitel prej podvádí svoji ženu se stážístkou v PR. Někdo je viděl, jak se líbají na schodech.“

„Fakt jo?“ Josh se zatváří překvapeně. „Kdo to je?“

„To jsem zapomněla.“

Josh se trochu zasměje. „Ježíši, ty mi tak lezeš na nervy.“

Strčí si do pusy poslední kousek sendviče a opráší si z dlaní drobky. Natáhne před sebe nohy a překříží kotníky a Jess napadne, jestli si nenechává leštit boty.

Josh řekne: „Tak jo, mám otázku. Proč tolik nenávidíš Riche Goldeny?“

Jess zvažuje, že by odpověděla něco banálního a nepravdivého jako *Kdo, já?* Ale místo toho se zeptá: „To je to tak moc vidět?“

„Ne.“

„On je jenom hrozně... průměrnej.“

„Jeho táta sedí ve výboru.“

Jess přikývne. „Já vím. Dicka Goldeny zná každej. Já to chápu. Akorát mě jakákoli interakce s ním skoro fyzicky bolí. Jako by ses snažil debatovat s pytlek mouky.“

„Není to zrovna nejoriginálnější člověk, kterýho jsem kdy potkal,“ připustí Josh.

„Prostě mě strašně frustruje, že z něho za pár let nejspíš bude viceprezident a já budu pořád nosit kafe a tisknout prezentace.“

„Žádný viceprezident nebude.“

„Jak si tím můžeš být tak jistý?“

„Řekl bych, že to, co mu pomohlo se do téhle firmy dostat, ho neposune kdovíjak daleko. Myslím, že v Goldmanu uměj správně odhalit a odměňovat talentovaný lidi. Nakonec vyhraje meritokratickej ideál.“

„Ty si myslíš, že v Goldmanu frčí meritokracie?“

„Víceméně jo.“

„To mě nepřekvapuje.“

„Prosím?“

„Řekla jsem, že mě to nepřekvapuje,“ zopakuje Jess možná trochu moc nahlas.

„Já jsem tě slyšel,“ ujistí ji Josh. „Ptám se, jak to myslíš.“

„Tak, že ty a všichni ostatní Richové světa si samozřejmě myslíte, že je to krásná nablýskaná meritokracie, kde vyhrávají všichni chytrí dřiči a ostatní prohrávají.“

„Já a všichni Richové?“

„Běloši s penisem.“

„Wow, ty jo, fakt jsem si myslel, že kolem toho budeš ještě chvilku chodit po špičkách,“ ušklíbne se Josh. „Každopádně já nemám s Richem nic společného, Jess. Je to debil. Já s tebou souhlasím. Ale proto, že jsme oba běloši, tak co? Máš na nás oba pífku?“

„Jenom si myslím, že je vážně nefér, že ve chvíli, kdy ti bratříčkující se kapitalisti všechno rozdají všem svým kámošům, na nás ostatní už nic nezbyde.“

„A tebe se to týká konkrétně jak?“

„Jak to myslíš?“ zeptá se Jess.

„Vždyť všechno máš.“

„To teda nemám. O čem to mluvíš? Přidělujou ti víc obchodů než mně. Dostáváš víc uznání. Headhunteři ti volají častěji než mně. Mám pokračovat?“

„To není žádným kapitalistickým kamarádšoftem, Jess. To je proto, že jsem lepší než ty.“

„Lepší než já?“

„Ve své práci.“

„Neříkám, že jsem nejlepší analytička na Wall Street, ale bylo by hezký občas dostat stejný privilegia jako ostatní.“

„Co ti na to mám říct? Mrzí mě, že máš pocit, že ti to svět zrovna moc neulehčuje. Ale my dva jsme na úplně tý samý

pozici, Jess. Máme stejný vzdělání. Máme stejnou práci. Co víc bys chtěla?“

„Aby mi lidi kurva víc věřili! Chci, aby ve mně rozeznali něco velkého, ať to tam je, nebo ne, a rozvíjeli to a oslavovali to. Aby mi říkali, že jsem geniální a skvělá a že si váží veškerých darů, co dávám světu. Chci, aby lidi říkali: „Jess je tady taky a je úžasná.““

„Aha, hm,“ nechá se Josh slyšet po minutce ticha, „tak nějak nemám pocit, že se to stane.“

Jess hodí zbytek bagelu holubům, co opodál třepotají křídly. „A vůbec, upřímně?“ dodá.

„No?“ vybídne ji Josh.

„Zazobanej týpek, co se jmenuje Rich? To jako vážně?“

„Možná,“ řekne Josh, „byl malej Dick trochu moc návodnej.“

* * *

Charles ve snaze povýšit začal přinášet vlastní obchody, získávat vlastní klienty.

Jeden z jejich největších klientů — „největší dodavatel sušenek a zákusků“ na světě — se poohlížel po investiční příležitosti a Charles v něm odhalil svůj cíl. Byla to rodinná firma na suchary, proslulá silnými zásadami a dominantní tržní pozicí na severu amerického Středozápadu.

Zavolal jim a oťukal si, jestli by měli zájem.

Poté co si ho na drátě několik minut přehazovali, ho konečně spojili s ředitelem společnosti osobně — pětáosmdesátiletým patriarchou, co ve vedení firmy seděl už padesát let.

Charles se představil.

„Tady Charles Macmanus z Goldmana Sachse.“

Uchrchlané zakašlání, pak chvilku ticho. „Cože, synku? Mluvte nahlas!“

„Volám z Goldmana Sachse,“ zařval Charles do sluchátka.

„Kdože to je?“ zakrákal děda.
„Goldman Sachs,“ zopakoval Charles.
„Goldman sex?“

Jess tu historku vykládá tátovi a čeká, až se rozesměje.

„Ale Jessie,“ řekne táta, „možná si ten pán myslel, že tvůj kamarád podniká v něčem úplně jiným.“

A pak se místo toho, aby se zasmál jejímu vtipu, zasměje tomu vlastnímu.

V pátek je klid. Všichni týmoví ředitelé už odešli domů, a tak se analytici nacpou do open space a na střídačku hrají střilečku, kterou kdosi ilegálně stáhl. Po ulicích chlístají litry počítačem generované krve a prostitutky ječí hrůzou, zatímco na chodnících smykují ukradená auta. Jess se přijde podívat blíž a předstírá, že ji zajímá opuštěný hořící sklad na obrazovce.

Josh k ní přijede na kolečkové židli. „Chceš si taky zahrát?“

„Ne, díky,“ řekne Jess, „nepotřebuju. Pár nevinnejch kolemjdoucích jsem zavraždila už u snídaně. Zatím stačilo.“

Hrají i další věci: složitou karetní hru s názvem Set. Přijdou s tím tradeři. Protože je to logická hra, k níž je potřeba rychlé myšlení a rozeznávání vzorců, je to pro ně něco jako těsnopis, způsob, jak od sebe poznat vítěze a poražené — ve hře i v životě. V Setu je jednoduchá hierarchie: čím lepší trader, tím častěji vyhrává.

Mezi bankéři a tradery existuje hmatatelné napětí, o němž ale nikdo nemluví nahlas. Vedoucí traderů je chlápek, co se narodil a vyrostl v Bronxu, prodával encyklopedie, aby si vydělal na veřejnou vysokou školu, a pak se vypracoval nahoru z pozice na podatelně. Vedoucí investičních bankéřů je dědic pastelkového impéria, co vychodil Harvard.

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy Všechno je v pohodě.
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.